

EUROPEISKA FLYKTINGFONDEN

ÅRSRAPPORT 2004 MEDLEMSSTAT: SVERIGE

European Refugee Fund

Ansvarig instans enligt artikel 7 i beslutet om ERF

Migrationsverket

Migrationsverket, Huvudkontoret, SE-601 70 Norrköping, Sverige

Tel + 46-11-156000, fax + 46-11-156500,

migrationsverket@migrationsverket.se

www.migrationsverket.se

Kontaktperson

Brigitte Konrad

Migrationsverket, Huvudkontoret, Förvaltningsenheten

bitte.konrad@migrationsverket.se

Tel + 46-11-156639, fax + 46-11-108155

A. PROGRAMMETS FÖRVALTNING OCH HANDHAVANDE

1. Beskrivning av organisationen

Organisationen som skapats för flyktingfonden i Sverige, samt dess förvaltnings- och kontrollsystem, finns beskrivet i dokumentet *Management and Control systems Description Questionnaire* med tillhörande bilagor. Dokumentet finns på DG för Rättsliga och Inrikesfrågor på Europeiska Kommissionen. **Uppdaterat material bifogas denna rapport.**

2. Urval av projekt

Processen för urval av projekt, samt de personer som ingår i arbetet (dvs. aktiviteter för tekniskt understöd), finns beskrivet i dokumentet som nämns i föregående fråga.

För programår 2004 annonserade Migrationsverket om infordran av projektförslag från början av november 2003 fram till den 19 januari 2004. Antalet ansökningar som registrerades var 105 stycken. Ungefär 50% av dessa berörde integrationsområdet. Antal projekt som i princip beviljats medel från flyktingfonden är 30 stycken. 28 beslut är vid dagens datum verkställda, återstående 2 projekt förväntas inkomma med kompletteringar snarast.

Fördelningen över åtgärdsområden för projekt där formellt beslut har fattats ser ut som följer:

Mottagning/återvändande:	16 projekt	(summa: 1 412 839,87 EUR)
Integration:	9 projekt	(summa: 769 872,28 EUR)
Frivillig återvandring:	3 projekt	(summa: 247 744,55 EUR)
		<hr/>
		2 430 456,70 EUR

Summan av ansökta belopp som inte fått formellt beslut: 2 projekt (summa: ca 164 450,00¹ EUR)

Tekniskt bistånd: 134 582,59 EUR

Förväntad summa: 2 729 489,31 EUR

Den totala summan som Kommissionen tilldelade Sverige för projektmedel inklusive tekniskt bistånd var 2 691 651,76 EUR.

Av erfarenhet vet vi att projekten inte sällan får lägre totala kostnader än vad som beräknats vid projektstarten. Beloppet av beviljade medel överstiger därför just nu den totala summan av de projektmedel som beviljats från Kommissionen med ca 1,4%. På så sätt vill vi försäkra oss om att de pengar vi mottagit från Kommissionen fullt ut kommer projektverksamheten till nytta.

¹ Kurs för september 2004 – 9,1222 kr

3. Företagna informationsinsatser

Information till allmänheten om ERF har givits i samband med infordran av projekt och när beslut om medfinansieringen hade fattats. De projekt som blivit beviljade medfinansiering har bjudits in till ett upptaktsseminarium (den 9 september 2004) där information om bl a projektarbete, projektredovisning och utvärdering har givits.

EU-symbolen har använts i brev och informationsblad. EU-symbolen pryder också fortsatt de lokaler på Migrationsverket som används av personalen som arbetar med ERF.

De projekt som beviljats medel från fonden har som villkor att synliggöra medfinansieringen från EU, genom att använda EU-symbolen på all korrespondens, inbjudningar till seminarier, informationsblad, samt under seminarier eller större träffar. Då projekten önskat har vi även försett dem med klistermärken föreställande EU-symbolen.

Den plansch som tagits fram av Kommissionen har fortsatt skickats till samtliga nationella ERF-projekt så att de kan skylta vid sin verksamhet att projektet medfinansieras av EU-medel.

B. PROGRAMMETS GENOMFÖRANDE

1. Tidsplan

Startdatum för genomförande av programår **2000/2001** var formellt 01.01.2000. Projekten startade mellan tidsperioden november 2000 – november 2001. Slutdatum för programår 2000/2001 var 31.12.2002. Alla projekt är avslutade. En slutrapport lämnades till Kommissionen i månadsskiftet juni/ juli 2003. Kompletteringar gällande den slutliga ekonomiska redovisningen gjordes i september 2003.

Startdatum för genomförande av programår **2002** var formellt 01.01.2002. Projekten startade mellan tidsperioden januari 2002 – januari 2003. Alla projekt är avslutade men ej slutredovisade. Slutdatum för programår 2002 var 31.12.2003. En slutrapport lämnades till Kommissionen till den 30 juni innevarande år. Ett antal projekt som återkrävts på projektmedel efter ej godkända redovisningar har ännu inte återbetalat. Kompletteringar kommer att lämnas till Kommissionen då samtliga projekt fått sina slutredovisningar godkända.

Startdatum för genomförande av programår **2003** var formellt 01.01.2003. Projekten startade mellan tidsperioden januari 2003 – januari 2004. Slutdatum för programår 2003 är 31.12.2004. Vid dagens datum har fyra projekt slutredovisat, godkänts och erhållit total godkänd medfinansiering från fonden. Ett projekt har avbrutits. Totalt medfinansierar fonden under programår 2003 nu 36 projekt.

Startdatum för genomförande av programår **2004** var formellt 01.01.2004. Projekten startar mellan tidsperioden januari 2004 – januari 2005. Slutdatum för programår 2004 är 31.12.2005. Beslut om beviljande av fondmedel har verkställts för 28 projekt. Ytterligare två projektbeslut kommer att verkställas snarast. Vid tid för denna rapport har 27 av totalt 30 projekt startat.

2. Finansiella aspekter

a) Se bilaga 1 som presenterar kostnader för de olika åtgärderna och programåren.

b) Mottagna betalningar från EU-kommissionen:

2001-05-22:	904.303,30 EUR (prg år 2000)
2001-06-06:	1.277.834,84 EUR (prg år 2001)
2001-12-17:	542.581,98 EUR (prg år 2000)
2001-12-10:	766.700,91 EUR (prg år 2001)
2002-06-10:	1.663.411,66 EUR (prg år 2002)
2003-04-25:	1.434.836,11 EUR (prg år 2003)
2004-06-28:	1.345.825,88 EUR (prg år 2004)
2004-07-28:	70.868,69 EUR (prg år 2001)

c) Vi har ej mottagit bidrag från andra källor inom gemenskapen.

3. Genomförande av programåtgärder

a) Huvudsyften med utvalda projekt

Programår 2002

Programåret har ännu inte kunnat avslutas, se mera information under avsnitt B.1.

Programår 2003

De 37 projekt som valdes ut för medfinansiering¹ motsvarar relativt väl den viljeinriktning som finns i planeringen i ”ansökan om medfinansiering”. Detta gäller den procentuella fördelningen mellan åtgärdsområdena såväl som fokuseringen på sak-/bristområdena.

Integrationsområdet lockade fortfarande flest sökare, men antalet sökare på området ”mottagning” ökar stadigt. På området ”återvändning” lyckades bara två projekt övertyga tillräckligt för medfinansiering.

Mottagning/återvändande:	15 projekt
Integration:	19 projekt
Frivillig återvändning:	2 projekt

Mål

A. Utveckling i arbetet med asylprocessen, inkl återvändande	5
B. Utveckla samverkansformer	6

antal projekt

¹ Ett projekt avbrutits, aktuellt antal 36 projekt.

C. Effektivisering av hälso- och sjukvård:	6
D. Utveckling av barn/ungdomars villkor:	8
E. Integrationsåtgärder och socialt stöd :	9
F. Utveckla tidigare resultat, erfarenheter och beprövade metoder hos befintliga hjälp- och serviceorgan i Sverige och i hemländerna inom återvändningsområdet	2

Inför urvalsprocessen genomfördes ytterligare en utbildning för samtliga projekthandläggare och kontaktpersoner inom ERF:s arbetsorganisation. Utbildningens huvudsyfte var att stärka kontaktpersonernas kunskap gällande granskning av ekonomiska redovisningar i förhållande till det regelverk som ERF styrs av. Utbildningen genomfördes av AMS Kontrollgrupp ESF, som också utför kontrollerna av ERF-projekten.

Projektexempel

A. Utveckling i arbetet med asylprocessen, inkl återvändande

ERF 314 – Svenska Röda Korset

Informationsnätverk för asylsökande från Bosnien-Hercegovina

Syfte: Att i samverkan med RK i Bosnien-Hercegovina arbeta upp ett snabbt och effektivt system för informationsinhämtande i syfte att informera och bereda asylsökande som efter avslag ska återvända till Bosnien-Hercegovina. Samma system ska kunna användas för att, på begäran av den sökande, få fram korrekt information viktig för det enskilda asylärendets avgörande i Sverige. Särskilt ska information till ensamkommande barn ges för att underlätta deras återvändande till hemlandet.

Målgrupp: Asylsökande från Bosnien-Hercegovina, med ensamkommande barn som särskild delgrupp

ERF 320 – Management Mind, UK LTD

Plattform Flen

Syfte:

- **meningsfulla aktiviteter** för asylsökande vid Migrationsverkets i Flen.
- **förbättra** de asylsökandes **ekonomiska förutsättningar**.
- **stärka den fysiska såväl som psykiska hälsan**.
- **utveckla en modell** där vi;
 - siktar på *hållbara lösningar* (3 – 5 års sikt),
 - identifierar *kompetensbehov hos projektledning*
 - integrerar arbetet i *program för personal* inom Migrationsverket
 - lägger fram projekt för 2004 – 2005 som bygger på *samverkan* med två andra länder, Danmark (eller Nederländerna) och England.

Det är viktigt att lösningarna inte är av ad hoc karaktär, utan kan utvärderas och utvecklas på ett sätt som engagerar asylsökande.

Målgrupp: Plattform Flen riktar aktiviteterna mot asylsökande vid Migrationsverkets mottagningsenhet i Flen som ansvarar för asylsökande bosatta på orter i Södermanland

Samverkansparter: Migrationsverkets mottagningsenhet i Flen, Arbetsförmedlingen i Flen och Vingåker

B. Utveckla samverkansformer

ERF 332 – Svenska Flyktingrådet (SWERA)

Ökad samverkan mellan frivilligorganisationer i migrationsprocessen

Syfte: Att genomföra en förstudie av förutsättningarna för bildandet av en svensk flyktingorganisation som liknar de organisationer som finns i Norge, Finland, Danmark, osv. Målet är att få fram ett tydligt och klart underlag som klargör kraven och förutsättningarna för att bilda organisationen. Den ska byggas upp efter svenska förhållanden med målsättning att kanalisera statliga (SIDA) och privata medel till flyktingverksamhet i och utanför Sverige och stärka den svenska profilen i internationellt flyktingbistånd.

Målgrupp: Instanser och personer som arbetar med migration

C. Effektivisering av hälso- och sjukvård

ERF 329 – Röda Korsets center för torterade flyktingar

Torterade flyktingar – rehabilitering och integration

Syfte: Att belysa och analysera hur behoven av vård, stöd och rehabilitering har bemötts, förståtts och åtgärdats inom hälso- & sjukvård och övriga berörda myndigheter. Vilka problem har tillkommit genom att den torterade flyktingens behov inte uppmärksammats eller åtgärdats på ett tidigare stadium och hur kan man undvika att detta sker? Vikten av kunskap om tortyr och dess följdverkningar, samordning och ett helhetsperspektiv kommer att belysas.

Målgrupp: Tjänstemän, övriga anställda och politiker som ansvarar för frågor rörande sjukvård, socialtjänst, rehabilitering och integration

Samverkansparter: Landstinget, Försäkringskassan, Kommunens socialtjänst

D. Utveckling av barn/ungdomars villkor

ERF 305 – Malmö Högskola

Asylsökande ungdomars vardag

Syfte: Att utveckla en metod som ger ungdomar möjlighet att kommunicera sina kognitiva föreställningar, upplevelser och erfarenheter av sin vardag i skolan, på fritiden och i hemmet.

Projektet handlar om att utveckla en metod för arbete med asylsökande ungdomar, som ger möjligheter att kommunicera tankar, kognitiva föreställningar, erfarenheter och förhoppningar i foto, bild och ord. Projektet leder fram till en beskrivning och analys av ungdomarnas dokumentation och situationen som de själva upplever den. Dokumentationen kommer att utgå från ungdomarnas perspektiv och beskriver situationen ur deras ögon samt lyfter de frågor som kommer fram vid diskussionerna.

Projektet genomförs praktiskt genom att asylsökande ungdomar på Ungbo dokumenterar sin vardag med engångskameror. Fotona som de tar används som utgångspunkt för en intervju. Med foto som utgångspunkt kan frågor ställas och tankar uttryckas som annars inte hade kommit fram. Resultaten kan spridas till arbete med andra anläggningsboende.

Målgrupp: Projektet handlar om ensamkommande asylsökande ungdomar på Ungbo i Sverige.

Samverkanspartner: Samordnare och personal vid Migrationsverkets Ungbo i Lessebo

E. Integrationsåtgärder och socialt stöd

ERF 302 – Region Blekinge
Resurscentrum för Integration

Syfte: Att med fokus på tillväxten i regionen tidigt tillvarata kompetensen hos de flyktingar/invandrare som kommer till Blekinge och bosätter sig – därmed målsättningen att bilda ett regionalt resurscentrum för integration. Med en övergripande strategi och en väl utbyggd samverkan ska en obruten kedja av åtgärder för den enskilde skapas utifrån dennes behov och förutsättningar. De samhälleliga kostnaderna i form av bland annat försörjningsstöd kommer därmed att minska.

Målgrupp: Flyktingar/invandrare i Blekinge

Samverkanspartner: Migrationsverket, Integrationsverket, Skolverket, AMS

F. Utveckla tidigare resultat, erfarenheter och beprövade metoder hos befintliga hjälp- och serviceorgan i Sverige och i hemländerna inom återvandringsområdet

ERF 311 – Stockholms Stad, Utbildningsförvaltningen
Återvandring till Republika Srpska

Syfte: Att underlätta och främja återvandring för flyktingar bosatta i Sverige som har sitt ärende i Juristprojektet ("International Lex") genom juridiskt stöd och åtgärder för rätten till återtagande av egendom i Republika Srpska.

Målgrupp: Bosniska flyktingar

Samverkanspartner: Återvandringskontoret, International Lex, Banja Luka

Kommentar

4 projekt har hunnit slutredovisa. Rapporterna, inklusive halvtidsrapporterna är genomgående av väsentlig bättre kvalitet än åren innan.

b) Programår 2004

Preliminära beslut finns för 30 projekt, varav 28 beslut har verkställts. Så här ser fördelningen mellan åtgärdsområdena ut:

Mottagning inkl återvändande:	17 projekt
Integration:	10 projekt
Frivillig återvandring:	3 projekt

c) **Problem med genomförandet av programmet och övriga synpunkter**

De problem vi för närvarande brottas med ligger i princip samtliga inom områdena **uppföljning** och **planering**.

Uppföljning är fortfarande eftersatt pga medelsbrist. Vi klarar "skrivbordskontrollerna/ -uppföljningarna", dvs kontroller av de rapporter och redovisningar som vi kräver att projektägaren sänder till oss vid halvtid och vid projektets slut, och vi klarar "20%-kontrollerna". Vi klarar dock fortfarande bara

ett fåtal ”kontroller/-uppföljningar på plats”, dvs projektbesök. Genom de förbättringsåtgärder vi har genomfört under de gångna åren har vi dock nu uppnått vissa effektivitetsvinster och planerar att kunna genomföra några projektbesök under hösten innevarande år.

Uppföljning och utvärdering är ju viktiga redskap inför planeringen av den nästkommande verksamhetsperioden ”ERF II”, och inte minst av den anledningen känns det angeläget att följa utvecklingen av projektverksamheten.

Vad gäller utvärdering, så varslade Kommissionen på Advisory Committee’s juni-möte om en **sammandragning av Medlemsstaternas nationella utvärderare** i syfte att diskutera uppföljning, utvärdering och framtagande av indikatorer och nyckeltal inför upphandlingen av utvärderare för ERF II. Vi hoppas att det fortfarande är aktuellt.

Planeringen av ERF II är ingen lätt uppgift i sig, men försvåras ytterligare av att Kommissionens utarbetande av de nya riktlinjer förmodligen blir försenad i väntan på Rådets slutliga beslut i november, innebärande en rad oklarheter som inte hindrar men försvårar planeringen.

Även på nationell nivå sker en hel del förändringar som delvis kan förändra förutsättningarna för ett långsiktigt planeringsarbete, bland annat en omfattande organisationsförändring inom Migrationsverket som ska vara klar i början av nästa år. Vi återkommer med närmare information om detta vid senare tillfälle.

Avslutningsvis vill vi tacka Kommissionen för ett gott samarbete även i år.